
Kyrkomötet
Motion 2021:66
av Jan-Åke Isaksson m.fl.

Vindkraft

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uttala en kritisk hållning till etablering av vindkraft i Svenska kyrkans skog och mark.

Motivering

Vi har ett uppdrag från vår Herre att vi ska vårda vår skapelse. Vårda är att ta hänsyn till allt levande vi befinner oss med. Uppdraget får inte ha några kompromisser!

Svenska kyrkan lever inte upp till detta, ett av våra yttersta uppdrag. Andra intressen än de som ursprunget har givit oss har tagit över och hotar nu den omsorgen vi ska ha till allt levande.

Det hot som vi vill belysa här är vindkraftverken.

Svenska kyrkan har 400 000 hektar produktiv skogsmark och 47 000 hektar jordbruksmark. I prästlönetillgångarnas årsrapport 2019 står att på dessa marker ska miljömässiga och sociala värden förvaltas, skyddas och utvecklas. Av årsrapporten framgår också att Stiftens Egendomsförvaltningars Förening bland annat satt som mål att minska allvarliga körskador och skador av markberedning.

Vi ställer oss mycket frågande till hur vindkraftparker kommer in i miljömässiga och sociala värden?

När man kalavverkar skogen, myr- och våtmarker (som binder och lagrar kolet) förstör naturen för djur, insekter och människor där de kunde gå ut och stärka sin folkhälsa genom att bl.a. promenera, plocka bär, svamp och mycket mer.

På WWF:s hemsida står det: ”De allra flesta av de beviljade tillstånden innebär så stora konsekvenser för biologisk mångfald att tillstånden borde ha avvisats om WWF:s kriterier hade använts som grund.”

Nu vet vi att Svenska kyrkan inte bygger dessa vindkraftparker själva utan arrenderar ut eller säljer marken till vindkraftsbolag.

Men bara för att man lämnar ifrån sig sitt egentliga ansvar på marken kan man då inte också lämna ifrån sig ansvaret för sina medlemmar i Svenska kyrkan som ska leva med att deras mark blir skövad och helt emot de miljömässiga och sociala värden som anges på hemsidan. Det är lätt att fokusera för mycket på en sak, som här med klimatförändringarna som Svenska kyrkan gör. Fokuseringen har gjort att man inte ser till andra omständigheter som samtidigt får stor negativ klimatpåverkan.

Vindkraftparkerna består av en stor grusplan där man gräver stora hål i marken, i detta gjuter man betongfundament med 750 ton betong och 40 ton järn och stål till varje fundament, därefter kommer själva verkets materiel av järn och stål, men även sällsynta jordartsmetaller. Till dessa verk, som oftast ska vara 250 meter eller högre, har vi sedan vingarna som är gjorda av bisfenolhaltig epoxi som sprider mikroplaster.

Bisfenol A är ett ämne som är misstänkt hormonstörande och som kan påverka fortplantningen. Det används framför allt för att tillverka just epoxi- och polykarbonatplaster men även i tillverkningen av vingar till vindkraftverk. European Chemicals Agency (ECHA) har nu lagt till bisfenol A till deras kandidatförteckning över särskilt farliga ämnen.

Utöver detta har vi buller som vingarna ger när de snurrar. Ljudet som knappast någon kan vänja sig vid och dessutom enligt studier är direkt hälsovådligt.

Så var kommer ”förnybart” in när hela vindkraftverken är byggda av ändliga resurser.

Samtidigt måste vi säkra upp vår kraftproduktion med att inte bli allt för beroende av väderbaserade kraftkällor. Vi måste ha en tillförlitlig och jämn tillförsel av energi för att tillgodose när efterfrågan också är som störst. Vindkraften är med och bygger upp elexporten, problematiken i detta fall är att det saknas marknadsmässiga mekanismer som gör att överproduktionen inte sammanfaller med tidpunkten för efterfrågan. Ekonomiskt bygger vi vidare på ett minskat värde av energin med fler vindkraftverk.

Säker energi – som vår marknad kräver, blir allt mer osäker med icke tillförlitliga energikällor. Vindkraften ska ta kärnkraftsandelar av vår samlade produktion. Detta beslut äventyrar hela vår energitillförsel, som också gör att vi måste förlita oss till import av fossila energikällor. Vi ser att det är ett måste att stoppa all vidare satsning av vindkraft för att istället satsa på fjärde generationens kärnkraftverk.

Enligt Svenska kraftnäts marknadsanalys 2020, så går det att utläsa att en del kraftslag, framför allt vattenkraft, kärnkraft och övrig termisk kraft, har egenskapen att de bidrar med rotationsenergi till kraftsystemet. Rotationsenergi är ett mått på hur väl ett elsystem kan motverka plötsliga frekvensförändringar. Historiskt har rotationsenergin i det nordiska kraftsystemet varit god, men i och med nedläggningen av planerbar kraft, t.ex. kärnkraft, minskar denna. Om inga andra åtgärder genomförs innebär det ett mer störningskänsligt system. Ökningen av vindkraftsproduktion och import via likströmsförbindelserna bidrar också till att trycka undan produktion som bidrar med rotationsenergi, vilket gör att den minskar ytterligare.

Köpingebro den 3 augusti 2021

Jan-Åke Isaksson (SD)

Daniel Engström (SD)

Elisabeth Werner (SD)